

#ANDREAS
AUTISTICKÉ CENTRUM

Výročná správa 2023

OBSAH

- 1. Úvod**
- 2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2023**
 - 2.1 Poskytované služby**
 - 2.2 Prehľad realizovaných projektov**
 - 2.3 Poskytované doplnkové terapie**
 - 2.4 Zrealizované školenia, semináre, konferencie a iné aktivity**
 - 2.5 Zvyšovanie odbornej kompetencie pracovníkov centra Andreas**
 - 2.6 Osveta**
 - 2.7 Komunitné a dobrovoľnícke aktivity v centre Andreas**
 - 2.8 Predajné výstavy, trhy a iné dobročinné akcie**
- 3. Výnosy a náklady**
- 4. Prehľad výnosov za vlastné služby, z darov a príspevkov za rok 2023**
- 5. Stav pohybu majetku a záväzkov**
- 6. Zloženie v orgánoch neziskovej organizácie**
- 7. Ďalšie údaje určené správnou radou**
- 8. Vyjadrenie revízora**

1. Úvod

Nezisková organizácia Autistické centrum Andreas® n. o. so sídlom na ulici Galandovej 7 v Bratislave vznikla 19. 11. 2001 a bola zaregistrovaná na Krajskom (v súčasnosti Okresnom) úrade Bratislava ako Nezisková organizácia pod číslom OVVS/773/37/2001 – NO. V súčasnosti poskytuje sociálne služby na základe akreditácie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorá nadobudla účinnosť 6. júna 2018.

DRUH VŠEOBECNE PROSPEŠNÝCH SLUŽIEB:

- *Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti*
- *Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry*
- *Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt*

Nezisková organizácia poskytuje všeobecne prospešné služby v oblasti sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti ľuďom s poruchou autistického spektra podľa osobitného zákona:

- sociálnu prevenciu – na predchádzanie a zabraňovanie príčin vzniku porúch psychického, fyzického alebo sociálneho vývinu občana; formy sociálnej prevencie sú vyhľadávacia, nápravná, rehabilitačná, resocializačná činnosť a organizovanie výchovno-rekreačných táborov,
- sociálne poradenstvo – odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného poradenstva fyzickej osobe, rodine alebo komunite – ambulantná prostredníctvom poradní sociálneho poradenstva a terénna prostredníctvom terénnych programov,
- sociálna rehabilitácia – odborná činnosť na podporu samostatnosti a zručnosti fyzickej osoby,
- pracovná terapia – odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov fyzickej osoby.

Služby v oblasti vzdelávania, výchovy a rozvoja telesnej kultúry podľa osobitného zákona – ďalšie odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe, ktorý vedie k doplneniu, obnoveniu, rozšíreniu alebo prehĺbeniu kvalifikácie, potrebnej na výkon odbornej činnosti. Záujmové vzdelávanie v problematike autizmu pre rodiny, odborníkov a širokú verejnosť ukončené vydaním osvedčenia o absolvovaní.

Ďalšie služby v oblasti tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt

- organizovanie rôznych kultúrnych, športových a spoločenských podujatí, výstav, prezentácií, kurzov, konferencií, besied,
- poskytovanie služieb v rámci Regionálneho centra autizmu pre Bratislavský samosprávny kraj.

(viď. štatút Autistického centra Andreas)

2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2023

2.1 Poskytované služby

Počas roka 2023 sme poskytovali deťom a mladým ľuďom s poruchou autistického spektra a ich rodinám, ako aj odborníkom, nasledujúce služby – **základné a špecializované sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, diagnostické služby, individuálne terapie, odborné a výchovno-vzdelávacie poradenstvo, posudky, doplnkové terapie, voľnočasové skupinové aktivity a vzdelávacie aktivity pre rodičov i odborníkov.**

Sociálna rehabilitácia

Zameriavame sa na rozvoj komunikačných zručností, sociálnych vzťahov, rozvoj vnímania, myslenia, poznávania a motorických zručností, na nácvik adekvátnych modelov správania, trávenie voľného času, hru a sebaobsluhu u detí s poruchou autistického spektra (ďalej PAS). Ide podporu smerujúcu k dosiahnutiu čo najvyššieho stupňa samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti. Služba je vykonávaná na základe akreditácie MPSVR.

Špecializované sociálne poradenstvo

Rodičov detí s PAS ako aj samotných ľudí s PAS na úrovni základného sociálneho poradenstva informujeme a taktiež im poskytujeme potrebnú podporu pri uplatňovaní práv a nárokov pri jednaniach na úradoch a pod. V rámci špecializovaného sociálneho poradenstva sa zameriavame na zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov dieťaťa, rodiny alebo blízkeho okolia, a následne poskytujeme odbornú pomoc. Služba je vykonávaná na základe akreditácie MPSVR.

Komplexná diagnostika

Poskytujeme psychologické a špeciálno-pedagogické vyšetrenia detí a mladých ľudí s podozrením na pervazívnu vývinovú poruchu. Súčasťou našej práce je špecifikácia diagnózy a definovanie individuálnych charakteristík dieťaťa či mladého človeka. Na základe vyšetrenia rodičia dostávajú odporúčenie týkajúce sa ďalšej výchovy, prístupu a vzdelávania dieťaťa.

Vývinová diagnostika (PEP-R)

Pri deťoch s PAS v predškolskom a mladšom školskom veku sa zameriavame na zisťovanie aktuálnej vývinovej úrovne dieťaťa v jednotlivých vývinových oblastiach (napodobňovanie, vnímanie, jemná motorika, hrubá motorika, koordinácia, poznávacie a verbálne schopnosti, porozumenie reči) a na určovanie silných a slabých stránok. Vývinová diagnostika PEP-R je dôležitým predpokladom k nastaveniu individuálneho plánu, nevyhnutného k rozvíjaniu dieťaťa v jednotlivých oblastiach a odporúčaní vhodnej formy starostlivosti v zmysle využitia ďalšieho potenciálu dieťaťa.

Vyšetrenie intelektu

je poskytované s ohľadom na špecifiká detí s PAS. Sleduje sa ním aktuálny stav úrovne intelektových schopností dieťaťa. Vyšetrenie intelektu je určené jednak pre deti s PAS predškolského veku pre ich zaradenie do školského procesu, rovnako však aj pre starších žiakov s PAS kvôli zisteniu aktuálnej úrovne intelektových schopností.

Špeciálno-pedagogické / liečebno-pedagogické odporúčania pre školu

Cieľom odporúčania je posúdenie aktuálneho stavu dieťaťa a jeho školských zručností, ďalej vypracovania podkladov k podporným opatreniam a odporúčaní ku testovaniu piatakov/deviatakov, k maturite alebo k prijímacím pohovorom.

Starostlivosť o deti a mladých ľudí s PAS

Venujeme sa rodinám detí s PAS aj v ranom veku. Na základe psychologického vyšetrenia, stanovenia diagnózy, potrieb rodičov a individuálnej práce s dieťaťom pripravíme individuálny plán rozvoja dieťaťa, rodine vysvetlíme základné princípy a metódy práce s dieťaťom. V rámci starostlivosti organizujeme aj stretnutia rodičov a v prípade potreby spolupracujeme so sieťou centier včasnej intervencie.

V terapii s deťmi s detským autizmom pracujeme individuálne, zvyčajne raz týždenne. V terapii vychádzame zo štruktúrovaných vzdelávacích programov a behaviorálnych techník. V práci využívame silné stránky detí a sústreďujeme sa na vizuálnu štruktúru. Dôraz intervencie je kladený na nastavenie funkčného komunikačného systému, zlepšenie existujúcich komunikačných zručností dieťaťa a v prípade potreby aj na vytvorenie alternatívneho komunikačného systému. Zameriavame sa na podporu komplexného vývinu dieťaťa, predovšetkým na oblasti, v ktorých má dieťa deficit, vyplývajúce z diagnózy PAS.

Individuálne odborné terapie pre deti a mládež s PAS sa snažíme prispôbovať ich aktuálnym a individuálnym potrebám. Individuálna **terapia pre deti a mladých ľudí s Aspergerovým syndrómom** prebieha obvykle raz týždenne. Podľa potrieb a veku klienta do terapie zaraďujeme prvky arteterapie, terapiu hrou a iné psychoterapeutické techniky. Terapeutické stretnutia majú za cieľ vytvoriť pre dieťa bezpečný priestor, v ktorom môže hovoriť o svojom vnútornom prežívaní a hlbšie mu porozumieť.

Doplnkové terapie a voľnočasové skupinové aktivity

Pre deti a mladých ľudí s PAS pravidelne realizujeme doplnkové terapie, ako napríklad terapiu senzorickej integrácie, Snoezelen terapiu, muzikoterapiu a arteterapiu.

V roku 2023 sme pokračovali v komunitnom stretávaní sa starších a mladších detí s Aspergerovým syndrómom (ďalej AS), a vytvorili sme novú terapeutickú skupinu pre dievčatá s AS.

Počas letných prázdnin sme pre deti s PAS zorganizovali sedem týždenných táborov.

Rodičom menších detí s detským autizmom sme opätovne ponúkli pobytovú podpornú službu, v rámci ktorej mohli rodičia zanechať svoje deti v našej starostlivosti. Pre menšie skupiny detí

v rôznom veku sme zrealizovali rozličné krúžky, ako napr. Športový krúžok, Spoločenské hry, Kurz jogy apod.

Rodičom alebo dôležitým dospelým v okolí dieťaťa s PAS sme na pravidelnej báze poskytli platformu pre terapeutické rodičovské skupiny.

Osveta a vzdelávanie

Pre odbornú verejnosť, rodičov detí s PAS a všetkých, ktorí majú o problematiku autizmu záujem, sme zorganizovali rôzne semináre a školenia. V internej knižnici centra Andreas môžu rodičia, odborníci, ale aj študenti nájsť množstvo odbornej literatúry, ako aj beletrie v slovenskom, českom alebo anglickom jazyku.

Kvantitatívne vyhodnotenie

V roku 2023 Autistické centrum Andreas poskytlo **diagnostiku a rediagnostiku 185 deťom a mladým ľuďom**. V rámci tejto služby každý diagnostikovaný absolvoval celkom tri viac hodinové sedenia. Po diagnostickom vyšetrení boli rodičia a/alebo samotní klienti v rámci základného a špecializovaného sociálneho poradenstva poučení o ďalšom terapeutickom postupe a vzdelávaní. Počas tohto obdobia naši **sociálni poradcovia poskytli pre deti a mladých ľudí s PAS 4 670 hodín špecializovaného sociálneho poradenstva a 2 745 hodín sociálnej rehabilitácie v ambulantnej forme**.

V rámci doplnkových terapií sme poskytovali arteterapiu viac ako 12 klientom, muzikoterapiu 15 deťom a terapiu senzorickej integrácie či Snoezelen terapiu podľa potrieb v rámci individuálnych terapií.

2.2 Prehľad realizovaných projektov

Názov projektu: Kyslíková maska II.

Darca: Nadácia pre deti Slovenska

Trvanie projektu: jún 2022 – marec 2023

Zámerom projektu bola podpora jednorodičovských rodín z celého Slovenska, v ktorých je vychovávané dieťa s autizmom. Rodiny prostredníctvom projektu získali finančnú úľavu pri diagnostike ich dieťaťa, ako aj pri ďalších terapeutických a doplnkových službách. Názov Kyslíková maska je metaforou na krízové pristávanie lietadla, kedy si ako prvý má kyslíkovú masku nasadiť rodič, aby mohol svojmu dieťaťu pomôcť.

Názov projektu: Podpora Autistického centra Andreas

Darca: Nadácia Volkswagen Slovakia

Trvanie projektu: december 2022 – jún 2023

Projekt prispel na chod a rozvoj organizácie.

Názov projektu: Digitálne zručnosti pre znevýhodnené skupiny

Donor: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Trvanie projektu: december 2022 – október 2023

Projekt bol zameraný na podporu ľudí s PAS pri získavaní a prehľbovaní vedomostí v oblasti komunikácie a digitálnych zručností pri rešpektovaní ich individuálnych potrieb. Vzdelávacie činnosti boli zamerané na zlepšenie komunikačných schopností prostredníctvom komunikačného programu GRID. Cieľom aktivít bolo zapojenie ľudí s PAS do spoločenského života a na digitálny trh.

Názov projektu: Pre rodičov bez rodičov - Krúžky a iné voľnočasové aktivity pre deti s autizmom

Donor: Hlavné mesto SR Bratislava

Trvanie projektu: január – december 2023

V rámci projektu sme rodičom detí s autizmom poskytli rôzne typy voľnočasových aktivít, počas ktorých mohli zanechať svoje deti v rukách odborných zamestnancov nášho centra. V rámci aktivít sme u detí podporovali rozvoj komunikačných a sociálnych zručností, a kognitívny rozvoj.

Názov projektu: AUTISTI – ARTISTI 2023

Darca: Nadačný fond Slovenská elektrizačná prenosová sústava v Nadácii Pontis

Trvanie projektu: marec – jún 2023

Projekt podporil pravidelnú a systematickú arteterapiu s cieľom zvyšovania dobrého psychického stavu detí a mladých ľudí s autizmom. Vďaka projektu sme mohli u detí s autizmom rozvíjať sociálne a komunikačné zručnosti a paralelne podporovať rozvoj jemnej motoriky prostredníctvom výtvarnej tvorby.

Názov projektu: Sme tu aj pre vás

Darca: Karpatská nadácia a Detský fond Organizácie spojených národov („UNICEF“)

Trvanie projektu: marec – október 2023

Projekt podporil pravidelnú terapeutickú službu pre deti z Ukrajiny v ich rodnom jazyku. Služba bola realizovaná pre 20 detí s PAS, vo veku do 10 rokov, ktoré pochádzajú z rôznych kútov Ukrajiny.

Názov projektu: Kyslíková maska III.

Darca: Nadácia pre deti Slovenska

Trvanie projektu: júl 2023 – marec 2024

Zámerom projektu bolo pokračovanie v podpore jednorodičovských rodín z celého Slovenska, v ktorých je vychovávané dieťa s autizmom. Prostredníctvom projektu jednorodičovské rodiny získali finančnú úľavu na poskytovaných službách pre ich dieťa (diagnostika, terapia, konzultácia...), ako aj pri nákupe kníh z oblasti autizmu.

Názov projektu: Aby každý zmysel mal svoj zmysel

Darca: nadačný fond v Nadácii Pontis

Trvanie projektu: december 2023 – máj 2024

V rámci projektu plánujeme skvalitniť terapiu v Snoezelen miestnosti, a to zakúpením interaktívneho bublinkového valca.

Názov projektu: Svetelná úprava terapeutických miestností Autistického centra Andreas

Darca: Nadácia Volkswagen

Trvanie projektu: december 2023 – máj 2024

V rámci projektu skvalitníme priestor v troch terapeutických miestnostiach nákupom stropných LED panelov, ktoré sú ekonomicky výhodné a pre deti s PAS šetrnejšie k očiam aj ušiam.

2.3 Poskytované doplnkové terapie

Arteterapia

Aj v roku 2022 pokračovala **arteterapia** pre klientov s autizmom. Pri výrobe keramiky a inej výtvarnej tvorbe (maľovanie akrylom, pastelom a textilnými farbami, lepenie mozaík a vyšívanie, práca s papierom, drôtom a pod.) sme spolupracovali s arteterapeutkami Jankou Detvajovou, Valériou Polakovičovou a Táňou Vlčkovou, a dobrovoľníčkami Janou Balcovou a Ľubicou Mažgútovou. Výrobky z našej výtvarnej a keramickej dielne ponúkame v rámci sezónnych trhov, rôznych podujatí neziskových organizácií a firiem, ako aj prostredníctvom e-shopov. **Arteterapiu sme poskytli v danom období viac ako 12 klientom.**

Snoezelen terapia a terapia senzorickej integrácie

Ľudia s autizmom pri vnímaní a poznávaní svojho okolia sú hypersenzitívni, množstvo prichádzajúcich zmyslových podnetov nedokážu selektovať a vhodne spracovávať. Z hľadiska zmyslového vnímania dochádza k tzv. „presýteniu“ zmyslov. Dôsledkom čoho môže nastávať únik autistu do svojho sveta (vypnutie príjmu) alebo reakcia s nežiaducim správaním – agresia voči okoliu alebo sebe, krik a pod. Obzvlášť kritické je obdobie puberty, kedy stres a narastajúca frustrácia z neschopnosti komunikovať vyvolávajú závažnejšie formy problémového správania. Medikamentózna liečba príčinu nelieči, prejavy len tlmí a prináša so sebou množstvo vedľajších účinkov. Jednými z účinných metód na zvládanie týchto stavov sú Snoezelen terapia a terapia senzorickej integrácie. Dysfunkciám senzorickej integrácie (ďalej SI) sa venujeme od roku 2009. Snoezelen terapiu a terapiu SI v centre Andreas v roku 2023 vykonávali – Lenka Brinčíková, Katarína Kováčsová a Alžbeta Opáľková. **Terapiu SI a Snoezelen terapiu sme poskytovali deťom a mladým ľuďom podľa potrieb, v rámci individuálnych terapií.**

Muzikoterapia

sme v centre Andreas začali poskytovať od roku 2010. Muzikoterapia sa teší veľkej obľube. V terapii sa s klientmi pracuje s rôznymi nástrojmi. Hoci niektorí klienti dokážu spolupracovať navzájom, väčšina je odkázaná na individuálny prístup. S klientmi sme začali najprv s bubnovaním. Bubny prinášajú klientom potešenie a radosť, preberajú ich z letargie. Iným klientom vyhovujú skôr klávesy,

gitara a zvončeky. V roku 2023 sme začali spolupracovať s muzikoterapeutkou Miriam Pentovou. **Muzikoterapiu sme poskytovali 15 deťom a mladým ľuďom s PAS.**

Voľnočasové aktivity

Stretnutia pre deti a mladých ľudí s PAS

V roku 2023 sme pokračovali v komunitnom stretávaní sa starších tínedžerov s Aspergerovým syndrómom. Navyše sme terapeuticky pracovali s dvomi novými skupinami mladších detí s AS v rámci krúžku „Na kolesách“ a stretávali sa so skupinou dievčat s Aspergerovým syndrómom. Taktiež sme zrealizovali pravidelné cvičenia jogy pre deti s PAS.

Denné letné tábory

Od roku 2013 organizujeme v rámci letných prázdnin denné tábory pre deti s autizmom. Program pre deti je špeciálne tvorený na základe veku detí a ich potrieb. V roku 2023 počas letných prázdnin sme zorganizovali sedem týždenných táborov.

Podporné služby pre rodičov

Rodičom menších detí s detským autizmom sme ponúkli pobytovú podpornú službu, v rámci ktorej mohli zanechať svoje deti v odbornej starostlivosti našich terapeutiek. Služba bola realizovaná vo štvrtky (dve až tri hodiny) a soboty (štyri hodiny).

Pre rodičov sme v roku 2023 pokračovali v organizovaní podporných terapeutických skupín, ktoré prebiehali vždy v prvý pondelok v mesiaci.

2.4 Zrealizované školenia, konferencie a iné aktivity

V roku 2023 naši odborníci vykonali viacero odborných školení, seminárov, workshopov či supervízií v rôznych organizáciách, spoločnostiach, na materských, základných, stredných alebo vysokých školách, ako aj priamo v našom centre či v online prostredí.

- **25. 1. 2023** – webinár pre odborníkov zo ZŠ Oslany „**Aspergerov syndróm. Ako s ním prežiť v škole**“, pokračovanie
- **14. 2. 2023** – praktický seminár o metóde senzorickej integrácie podľa A. J. Ayres
- **15. 2. 2023** – praktický seminár o metóde senzorickej integrácie podľa A. J. Ayres
- **1. 3. 2023** – webinár „**Úvod do sexuality u ľudí s PAS**“ pre rodičov
- **9. 3. 2023** – **Úvod do aplikovanej behaviorálnej analýzy – Ako učiť dieťa funkčné zručnosti**
- **29. 3. 2023** – praktický seminár o metóde senzorickej integrácie podľa A. J. Ayres
- **31. 3. 2023** – praktický seminár o metóde senzorickej integrácie podľa A. J. Ayres
- **13. 4. 2023** – **Úvod do aplikovanej behaviorálnej analýzy – Mandy**
- **9. 5. 2023** – seminár o metóde senzorickej integrácie podľa A. J. Ayres, II. časť
- **10. 5. 2023** – seminár o metóde senzorickej integrácie podľa A. J. Ayres, II. časť
- **11. 5. 2023** – **Úvod do ABA – Problémové správanie**
- **29. 6. 2023** – **Úvod do ABA – Problémové správanie, 2. časť**
- **27. 7. 2023** – **Úvod do ABA – Problémové správanie; online**
- **24. 8. 2023** – **Úvod do ABA – Problémové správanie, 2. časť; online**
- **10. 10. 2023** – **Rodová, sexuálna a vzťahová rozmanitosť**

- **10. 11. 2023** – Žiaci so ŠVVP so zdravotným znevýhodnením a ich podpora; online
- **23. a 24. 11. 2023** – Ako rozpoznať autizmus, Modul 0 (akreditované inovačné vzdelávanie)
- **8. 12. 2023** – Aký by mal byť asistent v triede; online

V seminároch, webinároch ako aj workshopoch a ostatných aktivitách plánujeme pokračovať aj v roku 2024.

2.5 Zvyšovanie odbornej kompetencie pracovníkov centra Andreas

Snahou centra Andreas je neustále posilňovanie a celoživotné vzdelávanie svojich zamestnancov s cieľom poskytovať klientom moderné a efektívne služby v čo najvyššej miere. V roku 2023 sa zamestnankyne Autistického centra Andreas zúčastnili rôznych vzdelávacích seminárov, workshopov a konferencií s cieľom zvýšiť svoje kompetencia a zručnosti.

- **28. 1. 2023** – školenie „**Výuka žiadosti (mandú) nejen u dětí s PAS W027**“, Modrý kruh Laškov, (K. Kováčsová)
- **30. až 31. 1. 2023** – kurz „**ADOS 2 Diagnostika – školící a výcvikový kurz**“, Hogrefe – Testcentrum Praha, (M. Vicenová)
- **13. až 15.2. 2023** – školenie „**Ako rozpoznať autizmus**“, CVI Žilina, (A. Balažovičová)
- **20. 2. 2023** – webinár „**15 spôsobov ako motivovať rodiča k spolupráci**“, Inštitút rodinnej terapie a terapie vzťahovej väzby o.z., Vrútky, (J. Solárová)
- **21. 3. 2023** – webinár „**Štandardy kvality – personálne podmienky**“, APSSvSR, Bratislava, (D. Budinská)
- **22. až 23.3. 2023** – školenie „**Prvá slovenská autistická konferencia**“, A Centrum o.z., Bratislava, K. Baboľová)
- **26. až 28.3. 2023** – konferencia „**Zodpovedne voči budúcnosti**“, ASŠaŠZ Liptovský Hrádok“, Liptovský Mikuláš, (M. Kormúthová, K. Kováčsová)
- **21. 4. 2023** – webinár „**Skúsenosti s informačným systémom sociálnych služieb**“, SocioFórum, Bratislava, (A. Riečická)
- **31. 5. 2022** – webinár „**Prevence a řešení konfliktních situací**“, NAUTIS Praha, (J. Solárová)
- **5. 6. 2023** – webinár „**Novela školského zákona 2023**“, Inklucentrum Bratislava, (K. Kováčsová)
- **16. 6. 2023** – webinár „**Využitie AI pri tvorbe grantových žiadostí**“, Grantexpert Bratislava, (L. Gvozdjáková)
- **21. 9. 2023** – webinár „**Dokumentácia v školách a ŠZ**“, Inklucentrum Bratislava, (K. Kováčsová)
- **22. 8. 2023** – webinár „**Možnosti úprav pracovnoprávných vzťahov v škole a ŠZ**“, Poradca podnikateľa, Žilina, (A. Riečická)
- **27. – 29. 9. 2023** – školenie „**Komplexný kurz Bilaterálnej integrácie**“, Centrum Avare, Bratislava, (A. Opálková)
- **30. 10. 2023** – webinár „**Grafomotorika – Praktické príklady dobrej praxe**“, Rozvoj dieťaťa, Bratislava, (S. Rybárová)

- **13. 11. 2023** – webinár „**Senzorická integrácia**“, Vandor Rita, Maďarsko, (K. Kováčsová)
- **29. 11. až 1. 12. 2023** – kurz „**ADOS 2**“, ACVA, Bratislava, (A. Balažovičová, A. Opálková, Z. Wilgová)

2.6 Osveta

Predajné výstavy, trhy a iné dobročinné akcie

Aktívne sa zúčastňujeme mediálnych prezentácií, rozhovorov a diskusií, cieľom ktorých je priblížiť a sprostredkovať širšej verejnosti problematiku autizmu, ako aj rôzne prístupy v starostlivosti o ľudí s PAS.

Koncom marca 2023 sme požiadali pani prezidentku o nesvietenie prezidentského paláca na modro ku svetovému dňu povedomia o autizme. Palác na Mierovom námestí bol nesvietený v noci z 2. apríla na 3. apríla 2023.

Svetový deň povedomia o autizme sme si pripomenuli po prvý krát v úzkej spolupráci so zdravotnou poisťovňou Union, ktorá aj prostredníctvom obrázkov ľudí s autizmom v tematicky ladenom newsletteri sprostredkovala všetkým svojim klientom „čo je to autizmus“ a „ako búrať predsudky voči tejto diagnóze“.

Aktívne sa zúčastňujeme mediálnych prezentácií, rozhovorov a diskusií, cieľom ktorých je priblížiť širšej verejnosti problematiku autizmu a sprostredkovať rôzne prístupy v starostlivosti o ľudí s autizmom:

2.7 Komunitné a dobrovoľnícke aktivity v centre Andreas

Počas roka sa snažíme pozývať k nám do centra „vonkajšiu“ komunitu, aby sme nadviazali bližšie kontakty so susedmi alebo inou komunitou (firmy, spoločenstvá, školy). Otvárame tak priestor pre ďalšiu obohacujúcu spoluprácu. Cieľom aktivít je predstavenie činnosti centra, ako aj výsledkov aktivít našich terapeutov a klientov. Dobrovoľníci navštevujú naše centrum najmä za účelom pomoci. V záhrade a v budove pomáhajú v činnostiach, na ktoré nám ostáva málo času. Ďalší dobrovoľníci prichádzajú z radov študentov pomáhajúcich profesií, ktorí pomáhajú v starostlivosti o klientov v rámci voľnočasových alebo doplnkových aktivít, prípadne pri príprave pomôcok.

Pravidelne k nám prichádzajú dobrovoľníci z troch rôznych firiem a individuálni dobrovoľníci, ktorí sa venujú konkrétnym klientom v rámci arteterapie alebo iných voľnočasových aktivít (napr. aktivita Túlavé nôžky). V roku 2023 sme **spolupracovali s 12 dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami**.

- **9. 6. 2023** – dobrovoľnícka aktivita „**Naše mesto**“ v spolupráci s Nadáciou Pontis
- **16. 6. 2023** – dobrovoľnícka aktivita „**Naše mesto, 2. časť**“ v spolupráci s Nadáciou Pontis
- **22. 6. 2023** – komunitné stretnutie priateľov „**Záhradná slávnosť**“
- **28. 9. 2023** – dobrovoľníci a dobrovoľníčky zo spoločnosti **BKS Bank AG**

2.8 Predajné výstavy, trhy a iné dobročinné akcie

Svoju činnosť v oblasti autizmu nepriamo prezentujeme na rôznych konferenciách, mestských trhoch a iných verejno-spoločenských aktivitách, na ktorých ponúkame výrobky našich klientov za dobrovoľný alebo benefičný príspevok. Keramické a textilné výrobky, obrazy a príležitostné pohľadnice s originálnymi ilustráciami detí a mladých ľudí s autizmom ponúkame na internetovom portáli Sashe.sk. Pohľadnice predávame v bratislavskom kníhkupectve Artforum alebo na Biofarme Príroda v Stupave. V roku 2023 sme pokračovali v spolupráci so spoločnosťou Kompot, v predajniach ktorej sa predávajú tričká a tašky po celom Slovensku.

- **3. 4. až 8. 5. 2023** – predajná výstava **AUTISTI-ARTISTI** v kaviarni Sväg To Go v priestoroch kníhkupectva Artforum na Kozej ulici v Bratislave
- **4. 4. 2023** – **Veľkonočné trhy** v spoločnosti SwissRe, Bratislava
- **12. 4. 2023** – vernisáž k výstave **AUTISTI-ARTISTI** v kaviarni Sväg To Go
- **29. 4. 2023** – predajný **Dobrý trh** na Panenskej ulici v Bratislave
- **9. až 10. 6. 2023** – **Keramické trhy**, Pezinok
- **6. až 7. 12. 2023** – **Vianočné charitatívne trhy v Národnej banke**, Bratislava
- **12. až 14. 12. 2023** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Volkswagen Slovensko, Bratislava
- **12. až 13. 12. 2023** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Ments, Bratislava
- **18. až 22. 12. 2023** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Ernst & Young, Bratislava

3. Výnosy a náklady

- Výnosy za rok 2023 boli celkovo v sume 486 739,04 EUR
- Náklady za rok 2023 boli celkovo v sume 450 463,28 EUR
(Členenie výnosov je uvedené v kapitole č. 4.)
- Konečný zostatok v pokladni k 31.12.2023 bol 951,85 EUR
- Konečný zostatok na účtoch k 31.12.2023 bol 143 373,23 EUR
- Konečný zostatok spolu 144 325,08 EUR

Členenie nákladov za rok 2023

spotreba materiálu	18 778,68 EUR
opravy a udržiavanie	6 207,98 EUR
spotreba energie	10 666,64 EUR
ostatné služby	42 327,34 EUR
osobné náklady	330 222,00 EUR
odpisy	38 703,94 EUR
dane a poplatky	1 013,26 EUR
ostatné náklady	2 543,44 EUR
výdavky celkom	450 463,28 EUR

Všetky výdaje boli vynaložené v súvislosti so zaregistrovanými službami.
Vid'. Účtovná uzávierka a Správa audítora, schválená 22. 4. 2024.

4. Prehľad výnosov za vlastné služby, z darov a príspevkov za rok 2023

Porad. č.	Zdroj	Dar v eurách	Príspevok v eurách	Príjem v eurách
	Tržby za vlastné výrobky			894,30
	Tržby z predaja služieb			136 948,11
	Prijaté dary od iných organizácií	20 392,84		
	Prijaté dary od FO	4 895,90		
	Príspevok z podielu zaplatenej dane		15 961,28	
	<i>Dotácie:</i>			
	Bratislavský samosprávny kraj		105 424,20	
	Mesto Bratislava		9 575,00	
	Ministerstvá – MIRRI			147 840,88
	Nadácia pre deti Slovenska		10 000,00	
	Karpatská nadácia		25 444,00	
	Nadácia Pontis		1 720,00	
	Nadácia Rafael		7 200,00	
	Iné ostatné výnosy		442,53	
	Spolu	25 288,74	175 767,01	285 683,29

5. Stav pohybu majetku a záväzkov

Na stave majetku nedošlo počas roka 2023 k žiadnym zásadným zmenám, organizácia neobstarala žiadny majetok ani nebol žiaden majetok z organizácie vyradený. Nezisková organizácia je aj naďalej majiteľom objektu so záhradou na Galandovej 7, nadobudnutého kúpnu zmluvou z roku 2003 a zrekonštruovaného počas rokov 2004 až 2006. Zmeny účtovné sú uvedené v pripojených účtovných výkazoch.

6. Zloženie v orgánoch neziskovej organizácie

Počas roka 2023 prišlo ku zmene členstva v Správnej rade. Ku dňu 18. 10. 2023 v Správnej rade zrušili členstvo Ing. Jana Pšenáková a MUDr. Jozef Šóth, CSc.. Zároveň sa novými členmi Správnej rady stali Tatiana Kováčsová a Ing. Andrej Ďurkovský, ktorý sa od tohto dátumu stal aj predsedom Správnej rady.

Správna rada

Ing. Jana Pšenáková – predsedníčka Správnej rady (do 18. 10. 2023)

Ing. Andrej Ďurkovský – predseda Správnej rady (od 18. 10. 2023)

Pavol Klučka

Tatiana Kováčsová (od 18. 10. 2023)

Ing. Roman Mészáros

Ing. Rastislav Nakládal

MUDr. Jozef Šóth, CSc. (do 18. 10. 2023)

Dozorná rada

V rámci Dozornej rady ku žiadnej zmene počas roku 2023 neprišlo. Členmi Dozornej rady ostávajú:

Františka Ďurkovská

Eva Trnačevičová

Vanesa Vojtíšková

Členovia Správnej rady a Dozornej rady neziskovej organizácie Autistické centrum Andreas® n. o. vykonávajú svoju funkciu bez nároku na odmenu.

Správna rada prerokovala a nadpolovičnou väčšinou schválila predloženú účtovnú závierku za rok 2023 dňa 22. 4. 2024.

7. Ďalšie údaje určené správnu radou

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje na zverejnenie vo výročnej správe.

8. Vyjadrenie revízora

Autistické centrum Andreas® n. o. nemá revízora.

V Bratislave, 28. 6. 2024

Mgr. Monika Kormúthová
výkonná riaditeľka

Ing. Kateřina Nakládalová
štatutárna zástupkyňa